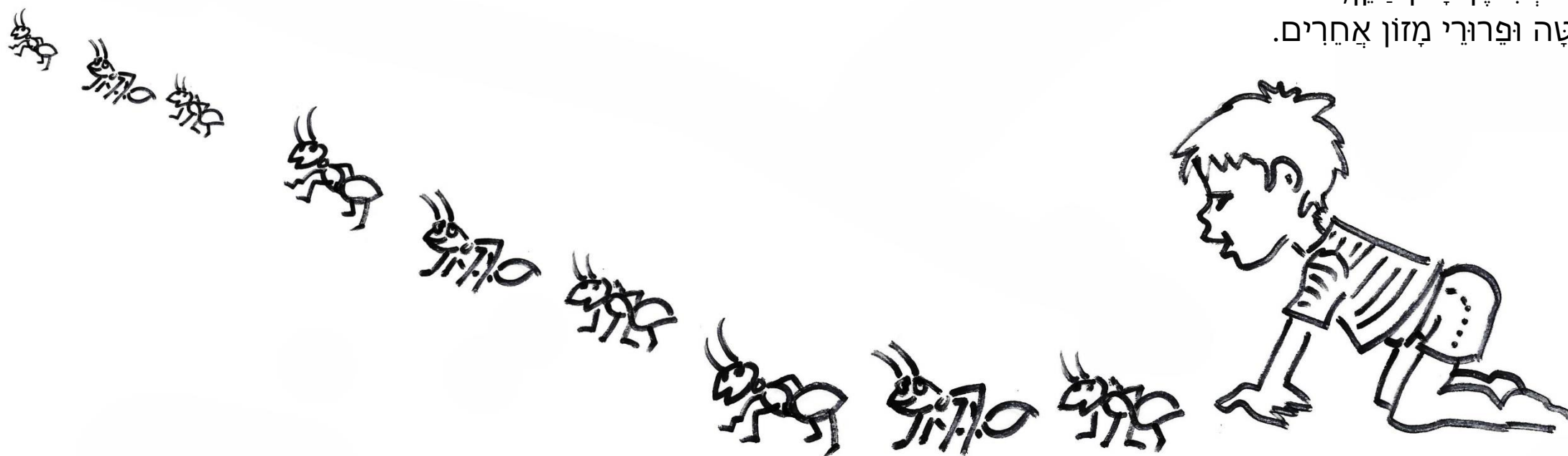

מעשה בילד ושמו עוז, נמלים ו... פרפרים

כתבה – לאה בנימיני, אירה – עדי סער

הספור שלנו מתחיל
בילד טבע ושמו עוז,
ילד סקרן האוהב הרפתקאות.
עוד בהיותו תינוק, שרק החל לזחל,
אהב לצאת לחצר, לשבת מתחת לעץ התות,
להתבונן בצמחים, בחרקים,
ובמיחד...
אהב לצפות בשירות הנמלים
הנושאות בפיהן מזון לקן,
גרגרי חטה ופרורי מזון אחרים.

כְּשֶׁגָּדַל, הִמְשִׁיךְ לַחֲקֹר בְּסִקְרָנוֹת רַבָּה
אֶת מִינֵי הַחֲרָקִים,
וּבְמִיחָד אֶת הַנְּמָלִים הַחֲרוּצוֹת.

בְּאֶחָד מִטִּיּוּלָיו בְּחוֹלוֹת אֲשֶׁר לִיד חֲדָרָה,
רָאָה פֶּרֶפְרִית, שְׁלֹרְגָעִים נִרְאָתָה כְּתֻמָּה,
וּלְרֹגְעִים נִקְדּוֹת כֶּסֶף נִצְנְצוּ מִכְנָפֶיהָ.
יָפִיָּה הָרַב רִתַּק אוֹתוֹ,
וּבְזִהִירוֹת רַבָּה עָקַב אַחֲרֶיהָ,
עַד שֶׁהִגִּיעָה לְשִׁיחַ הָרֹתֶם,
שָׁם נַעֲמְדָה עַל אֶחָד מֵהָעֲנָפִים הַנְּמוּכִים,
כּוֹפֶפָה אֶת בִּטְנָהּ לְמַעַן קִשֵּׁת,
וּמִקְצָה הַבֶּטֶן נִדְחָקָה בִּיצָה קִטְנֻטָּנָה...!

כִּשֶׁהִתְבּוֹנֵן דֶּרֶךְ זְכוּכִית הַמְּגִדֶלֶת גִּלָּה...

בִּיצָה נוֹסֶפֶת,
בִּיצָה רִיקָה וּשְׁקוּפֶת קִלְפָּה
וּלְיָדָה זֶחַל קִטְנָטוֹן
שֶׁבָקַע זֶה עֵתָה.

הַזֶּחַל הַזֶּעִיר
נָגַס בְּקִלְפֶּת הַבִּיצָה, מִמַּמַּמ... טְעִים־סַס...!
עָצַר לָרֶגַע,
הִבִּיט לְצַדִּדִּים,
כָּאִלוּ תָר אַחֵר מִזּוֹן טְעִים יוֹתֵר...

עוז הסקרן חכה בשקט לראות מה יעשה הזחל,
ולפתע...

התקרבה אליו נמלה גדולה.

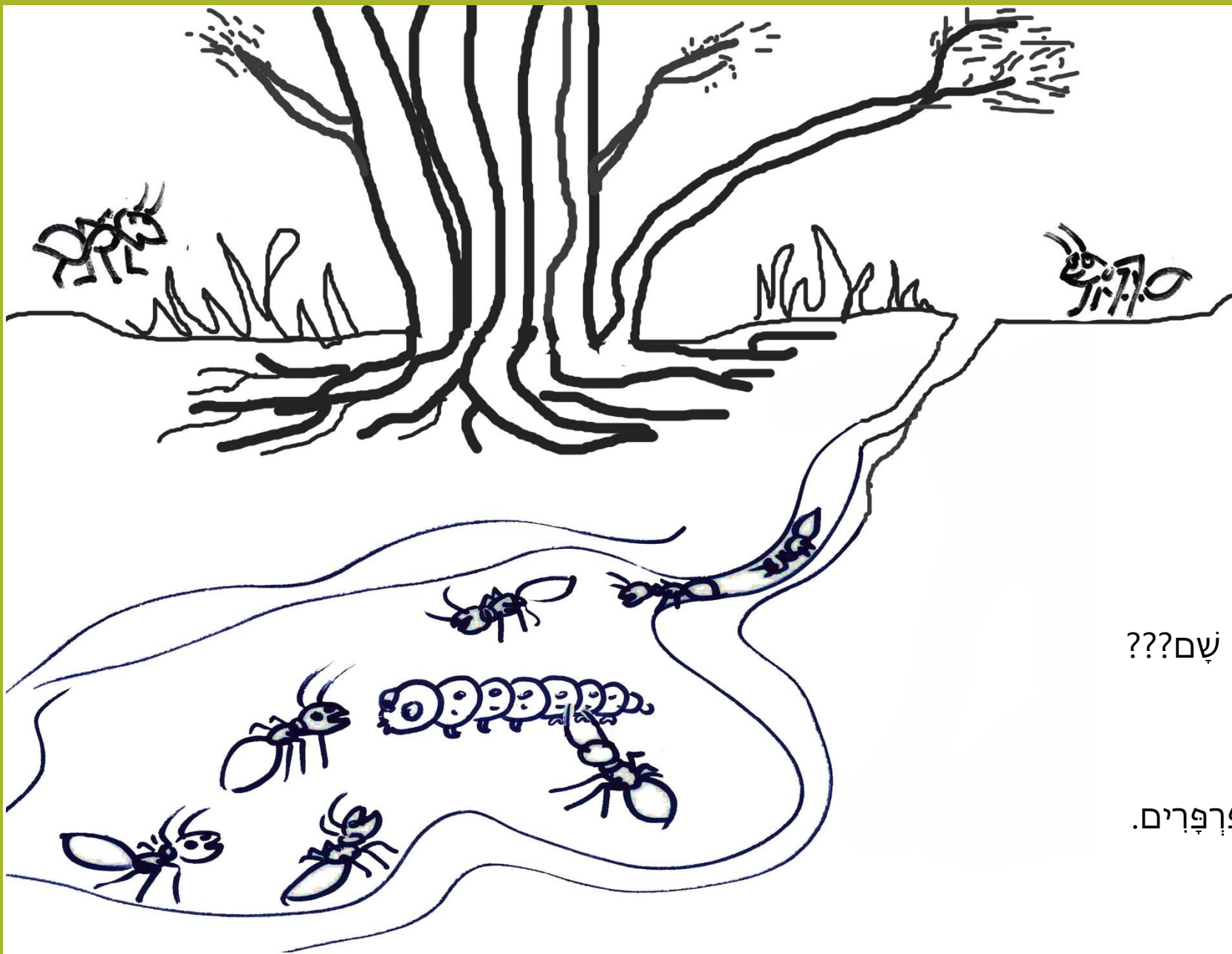
האם היא תאכל אותו? – הרהר עוז בלבו.

הנמלה
נגעה במחושיה בגוף הזחל.

אולי לטפה אותו?

או אולי לחשה לו דבר סוד?

ואז החל הזחל לנוע
בעקבות הנמלה.

עוז הפתע לגלות כי הנמלה והזחל
נכנסים יחד לתוך קן הנמלים!...

זה היה משנה מאוד!!! מה הם עושים שם???

עוז, שגם אהב לקרא ספרי טבע,
נזכר שיש נמלים שחיות בשותף עם פרפרים.

בביתו גלה באחד מן הספרים
שהפרפרית שראה
היא נקבה של פרפר בשם "כחליל הגליל",
ושהנמלה שראה נקראת "לבובית".

חלק מהנמלים בקן נקראות "פועלות",
ותפקידן לדאג להביא מזון למלכה
ולאסוף את זחלי הפרפרים לתוך הקן.

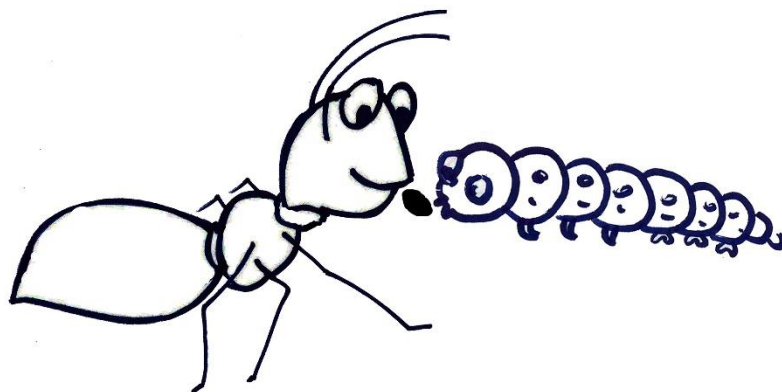

עוז קרא בספרים עוד דברים מענינים, למשל –

כי בין הנמלים והזחלים מתקיימים יחסי גומלין (יחסי תן וקח):

הזחל גדל ואוכל בקן, עד שהוא הופך לפרפר,
וכך הוא מוגן מפני אויביו.

ואלו זחלי הפרפר נותנים לנמלים טל-דבש טעים,
כאשר הן נוגעות בהם.

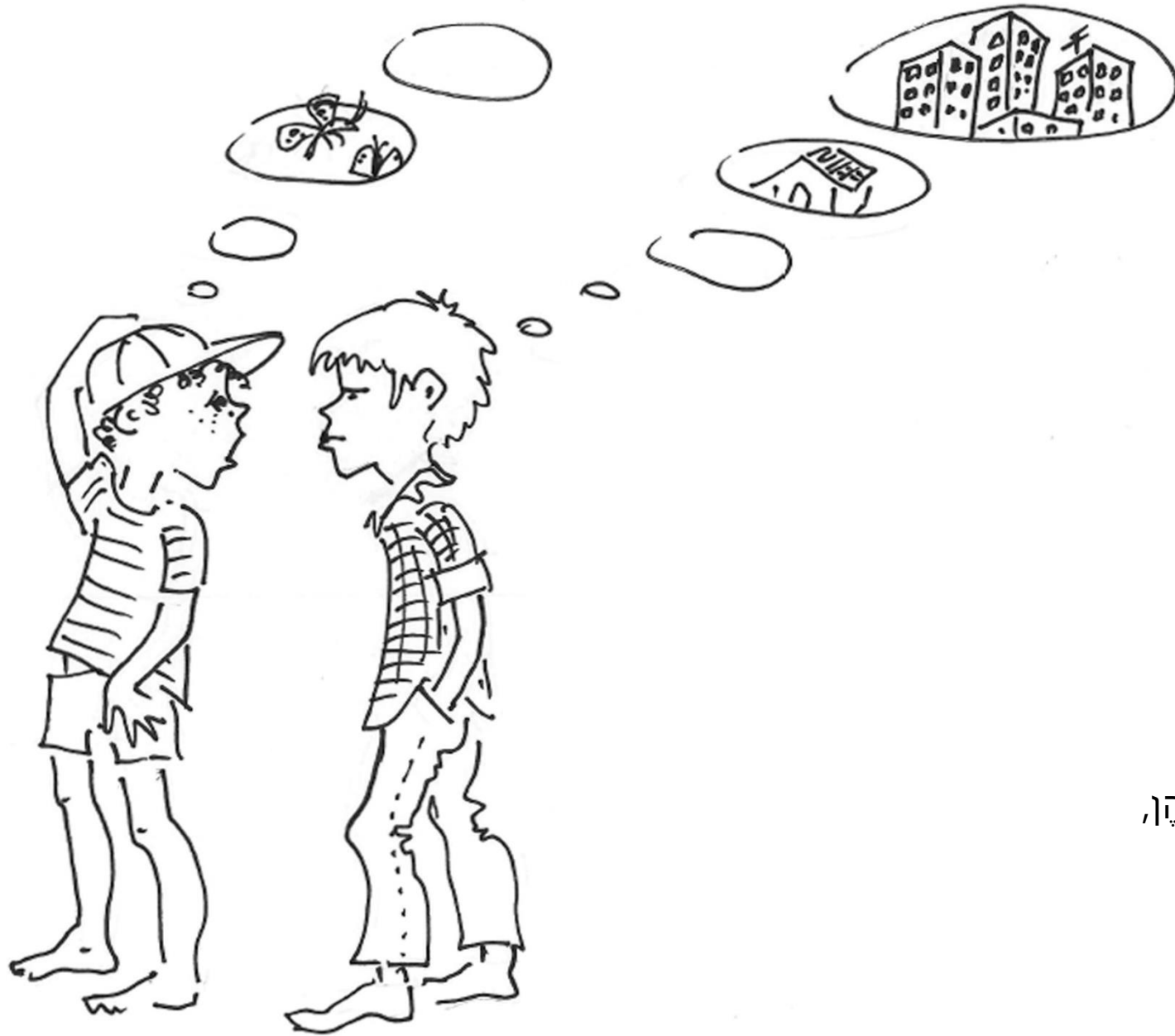

עוז רץ לספר לחברו גיא
על הזחל שראה: "הוא יגדל, יתגלם,
ויהפך לפרפר בשם כחליל הגליל".

גיא הביט בו בפליאה,
- למה קוראים לו כחליל הגליל?
הרי ראית אותו ליד חדרה ולא בגליל...

אבא של גיא שמע את השיחה,
והתקשר מיד לאגדת חובבי הפרפרים לברר את הענין.

ו... הסתבר כי עוז גלה תגלית משמחת!
מקום חדש ולא ידוע שכחלילי הגליל מתעופפים בו!

אך השמחה של עוז וגיא,
שגלו שהפרפרים עפים גם ליד חדרה,
לא ארכה זמן רב.

לאחר כחודש, כשנסעו השנים
לראות את הפרפרים היפים,
ראו שלט בין שיחי הרתם:
"פה תבנה שכונת מגורים חדשה".

עוז וגיא דאגו מאוד.
הרי הפרפרים יכולים לעוף,
אבל הזחלים גדלים בקני הנמלים.

ואם השכונה החדשה תהרס את הקנים שלהן,

היכן יגדלו הזחלים? מי ידאג להם?

ביחד טכסו עצה וחשבו
איך יוכלו לעזר לפרפרים!
אמר גיא – בואו נארגן הפגנה
להצלת הפרפרים בחדרה
עם כל ילדי הכתה!!

להפגנה הצטרפו רבים,
וקול המאבק שנשמע, גרם להפסקת הבניה.

אחרי מספר שנים הכרז הפרפר כ"מין מוגן".

האם הספור אמת?

אכן עוז וגיא יצאו יחדיו וראו את הפרפר והנמלים
במקום שלא היה ידוע קדם לכן, ובזכותם נודע על כך
לממחי הפרפרים בארץ, שמיד נחלצו להצלתם.

עוז הוא עוז ריטנר, שהיום הוא כבר בן 47, ויש לו שני
בנים שאוהבים פרפרים, נמלים ושאר חרקים. כיום הוא
עובד במוזאון הטבע בתל אביב ואחראי על כל אספי
הפרפרים של ישראל.

אם תבקרו במוזאון, אולי תפגשו אותו...
ותוכלו לשמע ממנו על עוד הרבה חרקים נפלאים,
ואפילו גם על עכבישים.

חברו גיא יחזקאל ממשיך להתעניין בפרפרים ובנמלים.
כיום הוא עוסק במחשבים, ומעביר את אהבת הטבע לילדיו,
אתם הוא יוצא לטיולים ברחבי הארץ.

זחל עם נמלים - יעקב עופר

שני פרפרים העומדים זה לצד זה,
הזכר בכנפיים פתוחות והנקבה
בכנפיים סגורות -- משה לאודון

זחל קטן בקן הנמלים - יעקב עופר

ספור אחד נגמר ו...ספור אחר מתחיל

לידיה היא צלמת טבע וצפרית המטילת
בקביעות ביער בגין, באזור ירושלים, כדי
לעקב אחר צפורים ולנטר אותן.

באחד מימי החורף השמשיים מצאה תגלית
מרעישה – מקום חדש ולא מכר של "צמריר
הקדד" – פרפר מוגן, שאכלוסיתו בכל הארץ
במגמת ירידה.

בית הגדול שלו ביער בגין נשמר,
כי זה אזור שקק"ל דללה בו את עצי הארן
לצרך הגנה מאש.

צמחי הקדד הנמוכים הם עשבוניים רב-שנתיים,
ופעלה זו מאפשרת ליותר קרני שמש לחדר אליהם,
ומיטיבה עם הפרפרים הידועים כ"בני שמש".

בַּעֲקֻבוֹת הַגְּלוּי שֶׁל עוֹז וְגִיא הַחֵל מֵאַבָּק צְבוּרֵי
שֶׁל אֲגַדַּת חוֹבְבֵי הַפְּרָפְרִים, הַחֲבֵרָה לַהֲגַנָּת
הַטֶּבַע וְרִשּׁוֹת הַטֶּבַע וְהַגְּנִים.

הַמֵּאַבָּק הַצִּלִּיחַ לִמְנַע בְּנִיהַ עַד כָּה, וּבִימִים אֱלוֹ
מִגִּבְשֶׁת תִּכְנִית בְּנִיהַ מְעַדְכָּנַת הַמִּתְחַשְּׁבֶת יוֹתֵר
בְּסִבִּיבָה.

מִסְתַּבֵּר... שְׁגָם יִלְדִים צְעִירִים יְכוּלִים לְחוֹלֵל
שְׁנוּיִים גְּדוּלִים וְחֻשׁוּבִים!

הַגְּלוּי שֶׁל לִידִיָּה, עֲרֻנוֹתָהּ וְהַמּוֹדְעוֹת הַסִּבִּיבָתִית
שֶׁלָּהּ הוֹבִילוּ לְשִׁתּוֹף פְּעֻלָּה שֶׁל אֲגַדַּת חוֹבְבֵי
הַפְּרָפְרִים וְקָרָן קִימַת לְיִשְׂרָאֵל לַהֲגָנָה עַל הָאֲזוֹר
שֶׁפְּרָפְרֵי צְמִירֵי הַקֶּדֶד מְעוֹפְפִים בּוֹ.

הָעֲבוֹדוֹת הַיַּעֲרָנִיּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוֹת עַל יְדֵי קָרָן קִימַת
לְיִשְׂרָאֵל בִּיעַר מְגוֹנוֹת אֶת מְבִנֵּה הַיַּעַר, וְכֵן
נוֹצְרִים בְּתֵי גְדוֹל לְמִינִים שׁוֹנִים שֶׁל צִמְחִים
וּבַעֲלֵי חַיִּים.

כָּלֵנוּ תִקְוָה שֶׁהַשְּׁטַח שֶׁהֻגְדֵר לַפְּרָפְרִים לִיד
חֲדָרָה, וְהַשְּׁטַח בִּיעַר הַמְּנַהֵל עַל יְדֵי קָק"ל
יִמְשִׁיכּוּ לְאַפְשָׁר לְשָׁנֵי מִינֵי פְּרָפְרִים בְּסִכְנַת
הַכְּחָדָה, לְשֹׂרֵד.